

El meu part és meu*

Escrit per Esther Vivas
dijous, 16 d'abril de 2015 15:23

OPINIÓ

Abans de quedar-me embarassada, mai m'havia plantejat com volia que fos el meu part. Sovint, com a dones, pensem en si volem o no tenir fills, quines implicacions tindrà, de quina manera farem compatible la maternitat amb la vida personal i professional. Com a feministes reivindicuem l'imprescindible dret a decidir sobre els nostres cossos, l'avortament, a la conciliació, a repartir el treball de cures, a la igualtat. No obstant això, crec, hi ha un dret que se'ns passa per alt exigir: el de com volem parir.

Sembla que el part és un mer tràmit. Abans i després, aixequem la veu per reivindicar els nostres drets, però els ignorem sovint a l'hora de donar a llum. No obstant això, el part no només és un inevitable sinó un moment crucial en les nostres vides i la d'aquells i aquelles que naixeran. D'aquí que un cop sabut que anava a tenir un fill, i em plantejés quin part volia, no deixés de sorprendre'm no només com de oblidat teníem aquest esdeveniment sinó la poca importància que li donàvem, tant en allò personal com en allò col·lectiu.

El debat sobre el part respectat és, tant en espais activistes com quotidians, un gran ignorat. Parlar del moment de parir significa referir-se a un simple procediment, que en molts casos, almenys per part d'amigues i conegudes, ha estat viscut amb dolor i no poques vegades amb

El meu part és meu*

Escrit per Esther Vivas
dijous, 16 d'abril de 2015 15:23

angoixa, por i impotència, i no pel part en si sinó per l'alta intervenció mèdica, sovint evitable. No en va, el part és tractat en la majoria d'hospitals més com una operació quirúrgica que com un procés natural.

Cesàries programades i innecessàries, oxitocina administrada abans d'hora, separació injustificada de mare i nadó en néixer, parts induïts arbitràriament, mal subministrament de l'epidural, trencament no necessària de la bossa d'aigües ... per només citar algunes de les pràctiques viscudes per amigues i conegudes. Totes elles justificades facultativament perquè "era necessari per al nadó" o "no hi havia una altra opció". Segur? A les mares, les "forcen" a creure-ho i moltes, després del dolor, afirmen que "al final tot s'oblida". Però, quant ha d'haver patit una mare per voler oblidar part d'un episodi tan important com el part del seu nadó ?.

Violència contra dones i menudes i menuts

Les estadístiques confirmen aquestes experiències que, des del meu punt de vista, només es poden qualificar com a violència contra dones i criatures. A l'Estat espanyol, el 2011, segons [dades del Ministeri de Sanitat](#), el nombre de cesàries realitzades en hospitals públics va ser d'un 21,88% sobre el total dels parts realitzats. Es tracta del doble del que l'Organització Mundial de la Salut (OMS) considera justificable. En els hospitals privats, el [percentatge és encara més elevat](#).

L'episiotomia (incisió a la zona del perineu per facilitar la sortida del nadó) [es realitza al voltant del 43% dels parts vaginals](#) (una xifra que arribava al 89% el 1997) en la sanitat pública, mentre que en països com Suècia o Dinamarca només es practica al voltant del 7% dels casos. Una intervenció que a posteriori pot generar problemes sexuals, incontinença urinària, debilitament dels músculs perineals, etc. Però, potser és que les dones aquí tenim un perineu diferent a les d'altres països europeus? És clar que no.

L'alt nombre de cesàries i episiotomies són tan sols una mostra de les conseqüències que els parts altament medicalitzats a l'Estat espanyol tenen en mares i nadons. El sistema econòmic exigeix parts ràpids i "eficients", a costa del benestar de la dona i la criatura. Evidentment

El meu part és meu*

Escrit per Esther Vivas
dijous, 16 d'abril de 2015 15:23

que si una cesària o una episiotomia és necessària, endavant. La intervenció mèdica no és dolenta per se. No obstant això, avui el problema és que moltes d'aquestes pràctiques es realitzen de forma rutinària, sent, en la majoria dels casos evitables, com mostren les estadístiques d'altres països i les recomanacions de l'OMS.

La capacitat de decidir de les dones a l'hora de parir, sembla, es queda a la porta de quiròfans i hospitals. De ser protagonistes, passem a ser, en el millor dels casos, espectadores d'un part on altres decideixen per nosaltres. Els desitjos, les necessitats i les expectatives que tenim no compten, i fins i tot de vegades ni tan sols ens les plantegem ... perquè ningú ens les ha preguntat. D'aquí que molts parts siguin viscuts de manera traumàtica.

Tot i que en els últims anys hi ha hagut millores significatives en l'atenció al part en centres hospitalaris, amb l'eradicació d'algunes pràctiques, la conscienciació de més professionals i l'aprovació de la [Guia sobre la Atención al Parto Normal](#) , per part del Ministeri de Sanitat, i la seva aplicació en alguns hospitals, el total respecte a la voluntat de les parteres està encara lluny del que seria desitjable. Encara que aquest pugui variar en funció del centre i / o dels professionals.

Però, parir és cosa de metges o de dones? Per a mi, la resposta és òbvia. No obstant això, durant dècades i encara en l'actualitat ens han fet creure que com a dones no estem preparades per donar a llum per nosaltres mateixes, no podem, no en sabem ... i així, amb el temps, ens han segrestat el part. L'actitud paternalista, en molts casos, ens inhibeix com parteres. I l'estratègia de la por fa efecte. Una altra cara més del control patriarcal sobre el cos de la dona.

Part a casa

No obstant això, el part és un dret, on la dona i la criatura hauríem de ser els autèntics protagonistes, i sobretot ha de ser respectat. En els últims anys, una onada de dones, organitzades en espais i associacions diverses, s'han alçat reivindicant aquest dret, perquè el part és nostre.

Una de les opcions de part que a poc a poc s'ha anat recuperant és la del part a casa, on la dona és plenament protagonista i el seu part del tot respectat. Encara que el percentatge sobre el conjunt de parts és molt baix, un 0,2% del total, i el servei públic de salut ni tan sols contempla aquesta opció, el 2013, segons el [Mapa del parto en casa en Espanya](#) , es van dur

El meu part és meu*

Escrit per Esther Vivas
dijous, 16 d'abril de 2015 15:23

a terme una mitjana de 800 parts planificats a la llar, gairebé la meitat a Catalunya.

Tot i que molts titllen d'"irresponsable" aquesta pràctica, considero que es tracta d'una de les opcions de parir més segures. Tenint en compte, evidentment, que el part hospitalari és imprescindible en determinades circumstàncies de risc. A Gran Bretanya, l'Institut Nacional de Salut ([NICE](#)) va publicar el 2014 un informe on recomanava el part a casa atès per llevadores en embarassos de baix risc. Segons aquest treball, els avantatges residien en una reducció dràstica del nombre de cesàries, episiotomies, induccions i l'ús de fòrceps i ventoses deguts als parts altament medicalitzats en centres hospitalaris. A diferència d'aquí, a Gran Bretanya el part a la llar està cobert pel sistema públic de salut. A Holanda, el nombre de parts a casa és el més elevat de tot Europa, amb un 20% del total, i són [diversos els informes](#) que assenyalen que el percentatge de complicacions és inferior fins i tot al que hi ha en hospitals. Encara que és important assenyalar, en aquests temps neoliberalers i privatitzadors, que no es pot utilitzar des dels governs la demanda del part a casa com una estratègia per retallar despeses en sanitat i que aquest s'ha d'incorporar amb plenes garanties en el sistema públic de salut. De fet, segons l'

[OMS](#)

és igual de recomanable un part en el domicili que un a l'hospital.

Jo vaig parir a casa. Diverses conegudes i professionals m'animaren a fer-ho. Finalment vaig considerar que aquesta era l'opció més respectuosa i segura tant amb mi com amb el nadó. Només cal veure les estadístiques i, com dèiem anteriorment, les dinàmiques en altres països. El part natural i, en particular, el part a casa és una de les experiències més intenses i úniques que pot viure una dona i amb un vincle més estret amb el seu nadó. No es tracta de sacralitzar el part, però sí reivindicar aquest dret i experiència que ens han arrabassat.

Parir a casa no és cosa de "imprudents", "boges" i "insensates" és una opció pensada, meditada i preparada. Sovint, més que un part medicalitzat en un hospital, on de vegades ni sabem amb què ens trobarem. Molta gent, una part de bona fe i una altra no tanta, intentaran dissuadir-nos en aquest camí. La clau: una bona informació, saber que pots parir i estar ben acompanyada, tant de les persones que estimes com d'una bona llevadora amb qui tinguis plena confiança.

Vull acabar per agrair i dedicar aquest article a totes aquelles dones que em van animar a tirar endavant el part a casa (llevadores, doules, dones que així ho havien fet, altres que així ho volen fer), i en particular a la llevadora [Blanca Lainez](#) , que em va acompanyar en el moment de parir, per la seva professionalitat i afecte, i l'increïble equip de

[Cos cooperativa](#)

El meu part és meu*

Escrit per Esther Vivas
dijous, 16 d'abril de 2015 15:23

i el seu compromís amb l'embaràs, el part i la criança conscient i natural.

Perquè el part és nostre. Que no ens prenguin aquest dret.

*Article publicat en castellà a Público